

СБХ, 1504 София, ул. Шипка 6

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Изкуство, думи... 3

Международна дейност 11

Съобщения, предстоящо 13

Шапки долу! 20

Изкуство, думи... 21

Предстоящо, хроника 23

Шапки долу! 26

Изкуство, думи... 28

In memoriam 32

Оформление

Александър Стефанов

Редактор

Славяна Банкова

На корицата:

Умберто Ривас -

„Магда“

от изложбата „150 год.

фотография в Испания“

За контакти и реклама:

тел. 02) 944 4141

02) 846 7329

факс: 02) 946 02 12

info@sbhart.com

ИнфоСБХ

ISSN 1310-9448

ГЕНКО ГЕНКОВ

На 3 март на 83 годишна възраст почина Генко Генков. Човек, съществувал винаги по собствени закони и признат приживе за един от най-безспорните български живописци от втората половина на ХХ век. Остави ни хиляди картини и мита за себе си. Хубави картини и достоен мит.

Напусна ни Генко. Най-странният от талантлива генерация художници, много от които вече също не са между живите. Беше необикновен във всичко. Начинът, по който се обличаше (или по-скоро не се обличаше). Суетен по своему. Вечно изцапан с бои. Много често провокативен до степен на асоциалност. Виждах го седнал в кафенето на вино, в компанията на някой, или по-често сам (или всъщност съвсем сам) да тананика джазови парчета. Говореше разгорещено, надвикваше всички, беше категоричен и безпаргонен. Понякога това забавляваше околните, друг път ги гразнеше. Някои го отминаваха страхливо, други го провокираха. Мнозина го използваша, малцина го разбираха. Неговата неординерност се превърна в мода. Купуваха го на безценица, очакваха го в скъпите си домове, хвалеха се помежду си как са го изтъргували. Някои просто искаха да го притежават, други (Слава Богу!) искрено му се радваха.

Всъщност, той беше един самотник. Все повече си мисля, дали поведението му не беше начин да прегпази света, в който реално живееше. А живееше със занаята, както селянинът със земята. Живописца не беше цел или средство, а начин на обичуване. Притежаваше гениалната способност да артикулира със средства, колкото универсални, толкова и уникални. Универсални, заради самата природа на изкуството, специфични и уникални, заради неповторимия му изобразителен език. Едва ли в българската живопис има примери на толкова естествена експресивност, при това подчинена на строга архитектурност и артистична логика.пейзажите му са всъщност портрети на природата, преживяни като лична образност и условни в колоритните си интерпретации. Кадмиеви и пурпурни червени обичват с виолетови, жълти и кобалтово-сини. Бялото и черното установяват драматургичен поряък на една колкото сложна и многопластово изградена живописна материя, толкова и цялостна духовна среда.

Преди година-две на изложба на секция „Живопис“, наречена „пейзаж“ решихме успоредно с общата селекция, да покажем някои от най-големите майстори в жанра. Един от тях беше Генко. Коментарът тогава бе, че наистина няма по-ясен в стиловата си определеност художник. Дори до степен, че е единствен и неповторим в толкова богатата изобразителна история на човечеството. Ще ни липсва този непокорен странник. Впрочем, може би някога, някъде във вечността, някой от нас ще го срещне отново.

Той обеща след смъртта си да се превърне в кобалт.

Проф. Ивайло Мирчев, Председател на СБХ

ГЕНКО ИЗВЪН КОНТРОЛ

Входът на блока е безличен. От табелка на табелка (етажа неизвестен) стигам до тавана – търсеното име отсъства. Да бе, да. Заг онази Врата е. Там е! Той.

Един от апартаментите е захлупен от тежка и грубо изработена метална Врата със следи от интервенции наоколо. Тази Врата е блъскана и затръшвана. Може би са минавали конници през нея. Нещо като Валахернската Врата на Константинопол. Табела няма.

Влизайки в блока съм забелязал, че балконът на същия етаж е зарешетен с метални прътове, които биха озаптели орангутан. Там е!

– Ко-ой ЕЕЕЕЕ? Ко-ой ЕЕЕЕЕ?

Отвътре се чува по-скоро заплашителен и нетърпящ възражение грезгав рев, отколкото въпрос. Не ми остава друго освен с ясен и леко теменужен глас да кажа, че въшност съм добър човек и безобиден граскач дошъл да се срещне с Генко Генков и да му загаде няколко въпроса. Ако може.

Вече е насреща и реве:

– Да напишеш като папагал, каквото ти кажа. Да ми напакоштиш. На мене не ми дават да пръгна. Защото не съм курва, не съм комунист, не съм капиталист, не съм проститут. А, напиши го, ще ти.....!

Генко е само по долни гащи, които приличат на препаската на Джони Вайсмюлер, с тази разлика, че в нашия случай му се вижда всичко, а самият художник наистина прилича на остарял Тарзан, който не е изгубил енергията си. Или на Годзила, или на херувим, или на св. Ефрем от Бояна, ако съдим по прическата и погледа. Дрезгав глас, по-скоро ръмжене. Непрекъснати движения, поклащания напред-назад. Целият е омазан в боя. Готов е да се бие.

Веднага.

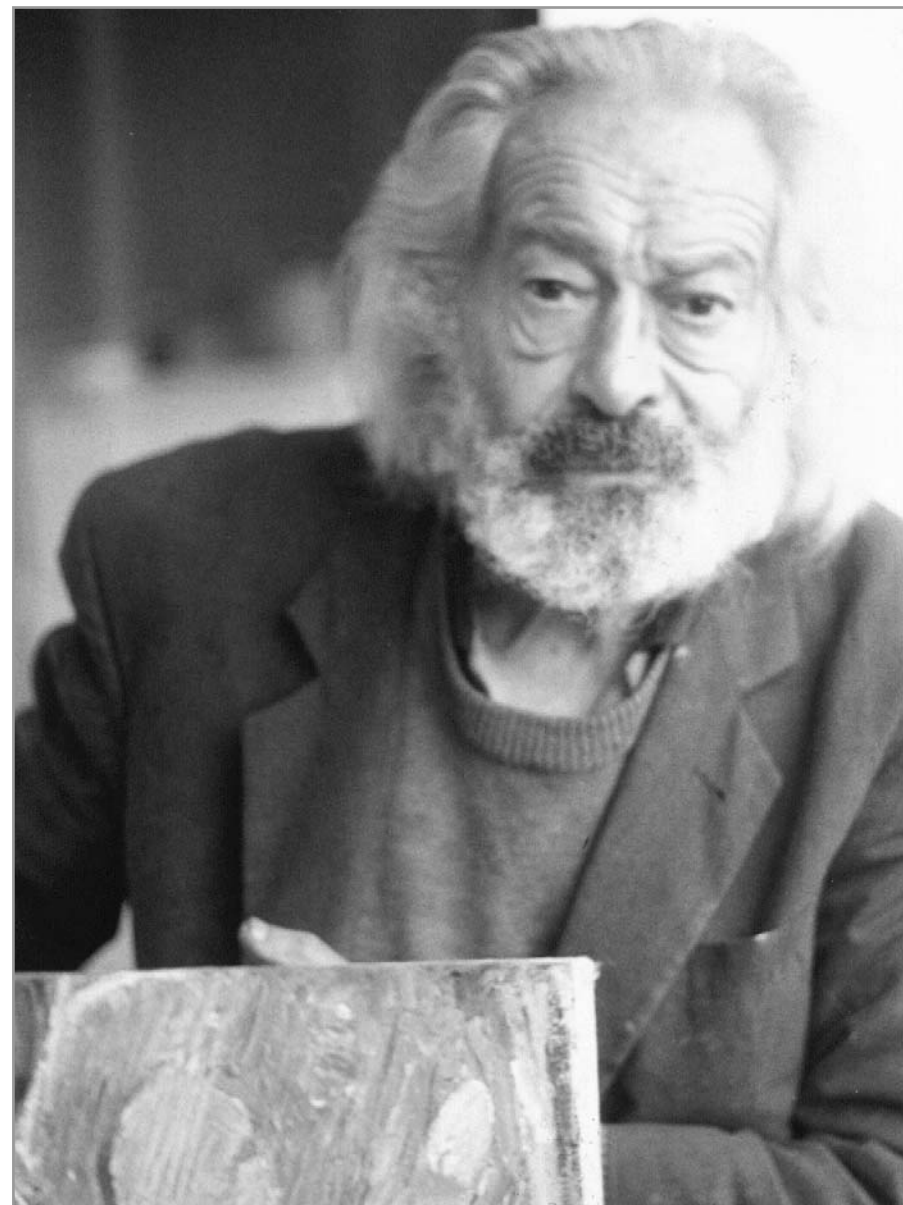
Не мога да преценя дали е употребил алкохол, дали е естествено състояние, дали юлската жега му е размекнала мозъка или и трите заедно.

Годзила не може да мълчи (думите записани на касетофона, по-късно трудно се различават):

– Война искам, война-ААААА! Нема убаво на тоя свят. Тоя свят е създаден от паразити. В Америка гангстерите чистят паразитите, у нас обратно, паразитите винаги са на власт – комунисти или капиталисти, те се поддържат, няма разлика. Дај ми водородна бомба и ще ги запаля. Хората биха те убили ако нямат свидетели. Паразитите гледат да убият художника, да му ограбят вдовицата, ако не е съгласна, да ѝ убият геца. Това е тоя свят, война за изсмукване на кръвта на човека.

Още сме в антрето. Словесната атака е буквално с физическа сила. Да остана или да си вървя? Това със сигурност не е интервю. Но преминаващите покрай Вратата, които вероятно живеят в блока, очевидно не обръщат никакво внимание на пронизителния вой.

През цялото време, една жена като немита мишка, която явно живее с Тарзан, скърца: „Стига бе Генко. Недеј да викаш. Момчето е дошло да пише за тебе.

Генко Генков – гениалният самотник

Изкуство, гуми...

Успокой се, моля те. Негей да викаш.“

Стаята и апартамента са нещо като пещера. От XIV век, ако трябва да бъдем точни. Следи от взривове. Омазани стени. Върху пода сплътени бои, трупа̀ни с години.

А-ха. Това е тепиха. Арената. Тука стават борбите. Той затова е по гаши.

Две пружини, дюшеци, завивки с неясен цвят. Десетки картини. Окачени, натрупани в редици, нахвърляни на купове, картони, платна с пограмки или без.

Тарзан се е успокоил. Може би.

Тялото е омазано с боя, особено колената, а ръцете, направо до лакти.

Пропадам на пружината, на която съм поканен да седна. Върху нея са натрупани туби с боя. Всичките отворени, естествено. Цапнат. Тук може да не се изцапаш само ако застанеш на един крак. И тогава не е сигурно. На пода има десетки кутии и буркани (винаги отворени) с боя.

Той рисува с нож. По-точно, чегърта с него платното, като преди това е попил острието в някой буркан. Стърженето е тихо, но се чува изразително в паузите, докато Генко от време на време казва – убаво, убаво. С едната ръка гържи платното за пограмката, а с другата чегърта. Платното се гъне. Колекционерите знаят, че картините му, веднага след завършването си, трябва да се реставрират. Да се поопънат и почистят. Картините винаги и отзад са наплекани с боя, това заедно с почти разглобените пограмки е сигурен знак за авторство. Неговото, защото не се погнусва.

Генко Генков – „Пейзаж“

Изкуство, гуми...

Като че ли ме е забравил. Може ли да приказваме. Може.

– След толкова години борба...(не мога да си задам въпроса, напире да отговоря).

– Ква борба бе, който иска да се бори има църкове. Аз съм верен на себе си, на традицията и нацията. Обаче не искам да се меся в живота. Всички са говна. Особено тия, които разпространяват информация и правят пропаганда. Какво общо имам аз с тях. Изляза навън, нали имам право. Седна някъде след като съм работил. Кажа нещо. И веднага идва милиция. Сега полиция. И веднага ме прибират.

Историята и легендите за Генко нямат край. Дори и да не знаят, че е художник, мнозина са виждали някакъв ъгловат подобен на облак, който ръмжи и съобщава нещо. 1961-а или 1986-а, няма значение. Зима. Вали сняг. Генко на „Раковски“ с балтон. На темето му (случайно), се е залепило нещо като изсъхнало листо или говно. В гжоба бутилка гроздова. Отворена. Генко се клати. Бутилката плиска балтона: „Ше ви комунистическа-АА! УБИЙЦИ-ИИ! УБИЙЦИ-ИИ!“ Непоносимо огушително. Дрезгаво. Зверски вик. Тарзан на „Раковски“ жив. Вярно ли е или не? Никой не смее да повярва, че е чул ТОВА. Пространството се е огънало. Минувачите бързо преминават на другия тротоар.

Друг случай. Генко пред академията. Говори нещо на група студенти, по скоро реве, сигурно го чуват на площад „Славейков“.

Генковия смях, трябва да се чуе, той е нещо като бумтенето на запален мотоциклет. Равномерен. Ако натисне газта става страшно.

Той е месояден. Месояден художник. Генко нагъва сурова кайма на улицата, която е сложил в гжоба си. Бърка с ръка и нагъва. Или в лявата гържи бутилка червено вино, а в дясната суров свински гроб. И обяснява нещо на минувачите. Публиката не е важна. Важно е да си каже нещото. Тотална комуникация, навсякъде, с всеки.

В такива ситуации Генко често е загържан. От края на 40-те до края на 80-те, често покрай конгресите на БКП, като опасен луг и смутител на обществения рег. В лагери, лудници, клиники за алкохолици. Какъв е той извън живописиста си? Луг, алкохолик, циклофреник или добър актьор, който може да изиграе всички тези маргинални роли заедно? Единствената възможна позиция, от която можеш да останеш едновременно жив и различен. Да си маргинален – луг, пияница, идиот и всичко, което може да се подведе под графата „той не е добре“. Но оставаш жив.

– Че мене ТРЯБВА ЛИ да ме е страх какво ГОВОРЯ? Аз казвам това от което имам нужда.

Жената се обажда: „Той ти говори тия работи навсякъде. В трамвая говори. И ченгетата ни свалят.“

– Аз си говоря с някой, а те, айде тръгвай с нас. Чакай бе, аз не съм престъпник. Аз САМО говоря. Те искаха да им лижеш задника и да викаш, че няма по-голям рай от техния.

Ножът стърже. Като че ли е весел.

– Всичко е случайност. Дори и таланта ако го имаш. Късмет е, че аз съм разбрал от някой по-умни ора, че човек трябва да прави малки компромиси. Да рабо-

ми приложна работа, да прави реклами, корици. Иначе туберкулираш и загиваш. Никоу не гледа за изкуството. Светът не е борба. Той е война за загравване и унищожаване на целия свят от паразитите. Те правят каквото си искат. Никоу не ги наказва тях. Наказаха ли партията от престъпници? Не. Коу ще ги накаже тях. Комунизмът е хитро нагласена престъпна дейност. А у народа такъв, гопага му. Окачил Сталин в кухнята и му се рагва на мустаците. Услажда му апетита (смях, мотоциклетът запален).

– Всички искат да имат картина от тебе.

– То убаво, ама аз понеже преди ги продавах евтино, да си изкарам само материалите. А сега като видяхме, че в този капитализъм всичко е реалистично.

КапитализМА е реализЪМ.

Напъртва гумите. Като подхване една тема, Генко започва да я набива в главата на събеседника. Може да повтори едно изречение десет пъти.

КапитализМА е реализЪМ.

Аз изповявам антимаТЕРИЕЛИЗМА.

АнтимаТЕРИАЛИЗМА-А!

Комунизма е измислен от паразити. И капитализма не е убаво – ама тука очите ти са отворени реалистично. Сега не мога да работя – боите станаха колкото струват. Преди гържавата продаваше евтино боите, за да прави пропаганда. Купува ги скъпо, продава евтино. Грижи се. А те го правят, за да ти земат картините за нищо като умреш. Те ако трябва ще те убият, за да ти вземат картините.

– Кое осигурява жизнеността на един личен стил?

– Кое, кое. Парите, бе. Парите.

– Не, мен ме интересува, как толкова дълго време, десетилетия, картините ти остават жизнени. Как запазваш това чувство за цялост и композиция?

– Ако не бях почнал да работя за пари, щях да туберкулирам. Колко му е един рак. Бях почнал да прося, пия и пуша геноношно. Материята е майката. Тя диктува условията, трябва да се съобразяваш с нея.

– Харесваш ли си картините?

– Не мога да кажа, че това, което правя е много убаво. Е има, от десет хиляди, има някои. Това е полезно за тебе – да не смяташ, че всичко, което правиш е убаво. Критичност, а не манячество. Ората харесват буклука, смъртта му харесват. Зашто повечето са паразити. Убавото за тях е вредно. Те са се родили да не мислят. Разни паразити, проститутки и приятелчета в разни заведеници. Говоря им за бомби и война – те се рагват. А аз се ядосвам. За тях е вредно да се мисли. Те не знаят какво е убаво – за тях то е вредно.

– Как щеше да се развие животът ти ако не бяха ти пречили?

– Абе, кой ми пречи. Кой може да пречи на другия ако не го вкара в концентрационен лагер или го убие. Само три пъти съм бил в лагер. Някои ги убиват веднага. Пък аз съм имал късмет, случайно. И не са ме убихи.

(Зацепва в друга посока.)

Руен РУЕНОВ, юли 1991

ИЗЛОЖБА „ФОРМАТА СЛЕДВА ЕМОЦИЯТА“ ДИЗАЙН ЗА ИНТЕРИОРА И ДЪРВОРЕЗБА

7-31 март 2006 година

Странно звучи твърдението, че до вчера не сме разбирали достатъчно точно какво е това гизайн. А у дали днес го разбираме достатъчно точно? Днес „гизайн“ като че ли е всичко, което има лъскав търговски вид и може да се продаде. За професионалистите гизайнът е нещо по-различно. Изложбата „Дизайн за интериора“ ни дава едно от възможните онагледявания на това, което гизайнерите считат за поле на своята професионална изява днес.

Тази изложба обаче е нещо по-различно. Тя е озаглавена „Дизайн за интериора и гърворезба“ – едно словосъчетание, което може да се разшифрова по различни начини. Една от версиите несъмнено ще интерпретира изложбата като съвместяване на две напълно отделни художествени области. Подобна интерпретация ще представлява само противоречиво следствие от нашите огрубени и схематизирани представи – например за гизайнерското проектиране, което по презумпция може да създава само някаква скучна индустриално възпроизводимия серия, или за

гърворезбата, която трудно успява да влезе в съвременна среда и затова предпочита салонното, „музейното“ съществуване и т.н.

Възможно е едно по-адекватно схващане, което изразява убеждението, че изложбата представлява един нов организационен опит за съвместяване на различни по специфика области, които обаче имат несъмнено отношение към средата за живеене. На мен специално тази версия ми гопага много повече и мисля, че е много по-вярна.

Зашто съдържа потенциал да даде отговор на някои от актуалните въпроси, които всеки от нас като потребител си задава.

В изложбата са представени различните пътища към изграждане на средата за живеене. Да започнем с това, че в центъра на залата стои едно необичайно гизайнерско решение – стол-маса. Но то е необичайно само защото у нас много рядко е извървяван целия път от гизайнерска-

Георгана Мермерска – „Вази“

та идея го крайната реализация. Някои от експонатите ни представят една или група идейна фаза или комплексна реализация, което показва, че дизайнерите са имали различни представи за начина, по който техните идеи ще стигнат до потребителя – като се започне от разработката за детска стая и се свърши с опита на сружение „Дибла“ да намери своите ценители по Интернет.

От малкото до голямото, от единичното до комплексното, от модернизирания до минимизираното, от мебели-израчки до стъклената ваза, от помпозния стол-канapé-легло до мозаечните оформлени на дървени полове, от реализираните интериори до фантазните предложения за мебели, осветления и ансамбли – всичко това носи мисълта и артистичността на българските проектанти и художници.

Виолета ВАСИЛЧИНА, изкуствовед

Като послепис на написаното от В. Василчина за изложбата, бихме желали да споделим и част от проблемите, които подобна изложба оставя след себе си.

В раздел „Дърворезба“ бяха представени автори с голям възрастов диапазон и с различен професионален опит, но за всички тях проблемът за реализацията на работите в определен интериор остава в еднаква сила. Търси се път за възстановяване на архитектурния синтез и възможност в цялостното архитектурно решение да се намери място за една емоционална пространствена творба.

За секция „Дизайн“ анализът показва, че проблемите, които съществуват не са от вчера и е необходимо да намерят своето разрешение: Необходимо е Министерство на културата да стане инициатор на работна среща за разрешаване на проблемите, които зависят от държавата. Да се иницира промяна в действащия закон за промишления дизайн, а професията „Дизайнер“ да се регламентира, както професията „Архитект“. Творческите съюзи да станат инициатори на ежегодни (или поне на две години) общи изложби за дизайн, защото изложбата е един от лостовете за предизвикателност към производителите. Производителните фирми да впрегнат усилията си за създаването на български продукт – не като носталгия по традициите, а като еволюционно развитие, защото това ще ги спаси на пазара. Търговската камара да реализира стратегия за реклама и плагмент на продукт „Made in Bulgaria“.

Цеца КОПЧЕВА – секция „Дизайн“, Камен СИМОВ – секция „Дърворезба“

НАГРАДИ НА ИЗЛОЖБАТА „ФОРМАТА СЛЕДВА ЕМОЦИЯТА“

СБХ: Илиян Милинов, Начко Йорданов, Георги Гиков, Борислав Коруджиков, Арх. Георги Слокоски

САБ: Група „Дибла“, Цеца Копчева

НАДР: Борислав Коруджиков, Генчо Гоев

БРАНШОВА КАМАРА ПО ДЪРВООБРАБОТВАНЕ И МЕБЕЛНА ПРОМИШЛЕНОСТ:

Александър Петров

МАРТИКОМ ООД: Георги Гиков

НАГРАДА ЗА ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО 2006 НА ГРАД КИРН, ГЕРМАНИЯ

1. Град Кирн, организира за 9 път конкурс за „Награда за изобразително изкуство 2006 на град Кирн“

2. За живопис: I награда – 1000 евро, II награда – 500 евро; за графика: I награда – 1000 евро, II награда – 500 евро

3. Тема: „GLOBAL 2006“ – глобализационните процеси в тяхното многообразие.

4. **До 1 юни 2006** да се изпратят по електронен път заявка за участие и изображения на творби на адрес: kunst@kirn.de. Жури, определено от кмета на град Кирн ще осъществи подбор на произведенията, които ще трябва да се представят в оригинал на организаторите в периода **11 юли – 13 юли 2006** на адрес: **Gesellschaftshaus Kirn, Neue Strasse 13, Kirn, BRD.**

5. Всеки автор може да участва с по две работи, не участвали в други конкурси, с размери не повече от 1 кв. м. и не по-стари от 2 години. Творбите трябва да са рамкирани, обозначени и продаваеми. Транспортът на творбите е за сметка на участниците.

6. Раздаването на наградите ще се провеже на 1 октомври 2006, а изложбата ще продължи до 15 октомври

7. Повече подробности на адрес: www.kirn.de, или Международен отгел на СБХ

XX БИЕНАЛЕ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ ДИЗАЙН (БИО 20):

УСЛОВИЯ ЗА УЧАСТИЕ. ОРГАНИЗАЦИЯ:

XX-то Биенале на индустриалния дизайн е сравнителна международна изложба на продукти със съвременен дизайн, визуални комуникации и концепции за дизайн, която се провежда в Любляна, Словения от 1963 г. Организира се от Секретариата на БИО по егидата на Архитектурния музей в Любляна.

Програма на изложбата: Целта на изложбата е да се представят най-новите тенденции в съвременния дизайн в света и новаторски дизайнерски продукти. БИО 20 се подкрепя от BEDA (Бюрото на европейските асоциации по дизайн), ICSID (Международният съвет на дружествата по индустриален дизайн) и ICOGRADA (Международният съвет на асоциациите по графичен дизайн). В изложбата ще бъдат показани артикули, които не са били в производство преди 1 януари 2004 и не са показвани на БИО 19. Артикули, които по мнение на организатора не могат да бъдат изложени поради размера им, или по други причини, може да бъдат представени по алтернативен начин като журито не е задължено да ги има предвид при определяне на наградите.

Време и място: 5 октомври – 5 ноември 2006, Любляна, Словения

Групи изложбен материал:

А. ПРОДУКТИ: Продукти в редовно производство, или най-малко в нулева серия за: **1.** Жилишна среда; **2.** Работно място; **3.** Обществена среда; **4.** Транспорт; **5.** Индустрия, производство, занаяти, селско стопанство; **6.** Аудио и видео-средства, компютърни системи, електронни комуникации, фотографски и други оптически средства; **7.** Архитектурни елементи и монтаж, улична мебелировка, крайпътни места; **8.** Опаковка, решения за технологичен дизайн и системи; **9.** Медицина и рехабилитация, грижа за инвалиди; **10.** Спорт и свободно време; **11.** Игри, образование; **12.** Бижутерия, облекло, аксесоари; **13.** Други

Б. ВИЗУАЛНА КОМУНИКАЦИЯ

Общ имидж и индустриални продукти, показващи единството на гизайна на индивидуална организация – стил на къщата, системи за ориентация, функционални знакови системи, информационни графики, гизайн за електронни медии и филм и др.

В. КОНЦЕПЦИИ ЗА ДИЗАЙН: Идеи и програми за гизайн, студентски работи и др.

Условия за участие: Селекцията на продуктите или проектите за изложбата ще бъде направена от селекционна комисия, предложена от секция „Дизайн“ на СБХ.

Краен срок за представяне на творбите за участие в СБХ – 29 май 2006. Избраните автори заплащат следните такси за участие на организаторите на изложбата: за индивидуална творба – 38 евро – включително разноските за паричния превоз (за групи **A** и **B**). За група **B** таксата е 13 евро, включително разноските за паричния превоз.

Документи за участие: Утвърдените от Селекционната комисия на секция „Дизайн“ към СБХ кандидати трябва да изпратят следните документи до Секретариата на БИО: – попълнен формуляр по образец; – подробно описание на най-важните характеристики на експоната (до 1000 думи) на словенски или английски; – гизална фотография в един от следните формати: JPG, TIF, EPS (СМУК), bitmap или vector file. Готов за разпечатка файл PDF също се приема! Дългата страна трябва да е най-малко 23 см (300 dpi) при размер 1:1; – CD с всички необходими данни, описани по-горе; – снимка или разпечатка на експоната във формат най-малко А5

Адрес за изпращане на документите: Arhitekturni muzej Ljubljana/Architecture Museum of Ljubljana; Sekretariat bienala industrijskega oblikovanja/ BIO Secretariat Pot na Fuzine 2; SI-1000 Ljubljana, Slovenia

Организаторът си запазва правото да елиминира експонатите, които не отговарят на програмата на изложбата, или противоречат на правилата и.

Изпращане на експонатите: За страни извън ЕС препоръчваме ATA Carnet. Организаторът информира изложителите за адреса на гоставка и определя краен срок за получаване.

Връщане на експонатите: Изложителите прибират експонатите в края на изложбата и не по-късно от 15 ноември 2006 г. Организаторът не връща експонати преди края на изложбата (5 ноември). Изложителите от чужбина, които са изпратили експонатите индивидуално, без посредничество на официални институции уреждат връщането със Секретариата на БИО. В случай, че експонатите останат по-дълго от определеното време, те се считат собственост на организатора.

Каталог: За изложбата БИО 20 ще бъде издаден каталог с информация за експонатите, дизайнерите и производителите. Каталогът ще бъде двуезичен (словенски и английски)

Международно жури: Франсиско Карера, Испания; Джулия Чуу, Япония; Масимо Питис (BEDA), Италия; Югит Вархели (CSID), Унгария; Жак Ланж (ICOGRADA), ЮАР

Награди: Международното жури ще раздаде златни медали, почетни отличия, награди за добри проекти, награда на ICSID за отлични постижения, награда на ICOGRADA за отлични постижения, както и награда на BEDA за гизайн.

Адрес: Architectural Museum of Ljubljana / BIO Secretariat Pot na Fuzine 2, SI-1000 Ljubljana, Slovenia

За контакти: Barbara Strnad; Tel. +386 1 54 00 348 ; Tel./Fax +386 1 54 00 344 bio@aml.si; www.bio.si; VAT: SI14219468; Register No: 5052106; A/C: 01261-6030377384 at UJP; BIO Organising Committee; Chairman: Janec Skrabec

КОНКУРС ЗА ПАМЕТНИК НА ДОБРИ ВОЙНИКОВ

Община Шумен обявява национален конкурс за идеен проект за паметник на Добри Войников с Решение на Общински съвет – Шумен.

I. Изисквания:

1. Идеияният проект да е предназначен за определено от специална комисия място – градската, западно от ДКТ „В. Друмев“ – Шумен.

II. Съдържание на проекта:

1. Ситуационно решение в М 1: 50.
2. Пластичен проект на паметника в подходящ материал, в М 1: 20.
3. Детайл от проекта до 50 см.
4. Обяснителна записка
5. Ориентиловъчна стойност на реализацията.

III. Срок за представяне на проек-

КОНКУРС ЗА ПАМЕТНИК НА ВАСИЛ ЛЕВСКИ

Община Шумен обявява национален конкурс за идеен проект за паметник на Васил Левски с Решение на Общински съвет – Шумен.

I. Изисквания:

1. Идеияният проект да е предназначен за определеното от специална комисия място – пред Съдебната палата – Шумен.

II. Съдържание на проекта:

1. Ситуационно решение в М 1: 50.
2. Пластичен проект на паметника в подходящ материал, в М 1: 20.
3. Детайл от проекта до 50 см.
4. Обяснителна записка
5. Ориентиловъчна стойност на реализацията.

III. Срок за представяне на проектите – 30 септември 2006 г.

ИЗКУСТВА НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ФОРУМ

ПЪРВА НАЦИОНАЛНА ИЗЛОЖБА – СОФИЯ’2006

СТАТУТ

1. ЦЕЛ НА ИЗЛОЖБАТА

– да се представи най-широка панора-

ма – 15 юни 2006 г.

IV. Конкурсът е национален и в него могат да участват скулптори от цялата страна.

V. Авторът или колективът, класиран на първо място, ще сключи договор за реализация с Община Шумен.

VI. Награди: Първо място – 1500 лв.

Второ място – 1000 лв.

VII. Журиране: Конкурсът се счита за състоял се, ако има представени минимум 3 проекта. Журито ще бъде назначено със заповед на кмета на Община Шумен. Председател ще бъде представител на Община Шумен, членове – експерти от СБХ.

Справка: Община Шумен, Направление „Култура“, тел: 857 751 – Албена Сланева.

IV. Конкурсът е национален и в него могат да участват скулптори от цялата страна.

V. Авторът или колективът, класиран на първо място, ще сключи договор за реализация с Община Шумен.

VI. Награди:

Първо място – 1500 лв.

Второ място – 1000 лв.

VII. Журиране: Конкурсът се счита за състоял се, ако има представени минимум 3 проекта. Журито ще бъде назначено със заповед на кмета на Община Шумен. Председател ще бъде представител на Община Шумен, членове – експерти от СБХ.

Справка: Община Шумен, Направление „Култура“, тел: 857 751 – Албена Сланева.

ното и инженерно творчество.

– да се представят концепции, прототипи и проекти, разкриващи търсенията на българските архитекти и художници в тази обширна творческа сфера.

– да се създадат условия за преки контакти между централни управленчески органи, общински власти, бизнес среди и художници, дизайнери, архитекти в развитието на различните художествени жанрове, намиращи място в изграждането на материалната среда.

– да се създаде възможност за творчески и критичен анализ на художествената практика на изкуствата на обществения форум.

– да се стимулира публичен интерес, популяризация, медийна и обществена чувствителност и активност по отношение на естетическите качества на визуалната среда и присъствието на изкуствата в нея.

2. ОРГАНИЗАТОРИ НА ИЗЛОЖБАТА

– Водещи организатори на изложбата са: – Съюзът на архитектите в България и Съюзът на българските художници;

– За съорганизатори на изложбата ще бъдат поканени: – Министерство на културата; – Министерство на регионалното развитие и благоустройството;

– Други: – За първа община – гомакин на изложбата – ще бъде поканена Столична община

Водещите организатори осигуряват пространства за изложбата на своя територия.

Медийните партньори поемат ангажмента да отразяват възможно пълно и обективно подготовителните работи, самата изложба и по-нататъшното развитие на идеите и проектите.

3. ЕТАПИ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗЛОЖБАТА

Изложбата се осъществява на три етапа: подготовителен, основен и следизложбен.

В подготовителния етап се набират средствата, популяризират се целите, уточняват се обектите.

Основният етап е самата изложба.

В следизложбения период се организира реализирането на идеите, прототипите и гр.

4. СЪДЪРЖАНИЕ НА ИЗЛОЖБАТА

Изложбата се организира в следните раздели: – Фотопанорама на съвременната градска среда; – Архитектурно-градоустройствени пространства и гр. комплексни решения на обществени и бизнес сгради; – Жилищна среда; – Обществени интериори; – Реставрация на исторически обекти; – Съвременно сакрално изкуство; – Мемориални обекти и ансамбли; – Елементи, обекти и комплекси за обзавеждане и градски дизайн; – Градска полихармония, художествено осветление; – Творби на монументалните и декоративните изкуства; – Реклама, визуална комуникация

5. ВЪЗМОЖНОСТ ЗА УЧАСТИЕ

Изложбата е открита за всички желаещи общини, фирми, творчески колективи: художници, дизайнери, архитекти, ландшафтни архитекти, инженери, изкуствоведи, както и за студенти по архитектура, ландшафтна архитектура, урбанизъм, пластични изкуства и гр.

Приемат се за участие: осъществени обекти, одобрени обекти и проекти в процес на реализация, концептуални проекти, ескизи и гр. За целта авторите по-голям заявка за участие.

6. НАЧИН НА ПРЕДСТАВЯНЕ

Представянето може да става по преценка на участниците със CD, чертежи, макети, прототипи, фотографии и експонати.

7. ПОДБОР НА ОБЕКТИТЕ

Екип, определен със заповед на Председателя на САБ и СБХ осъществява предвабителен подбор на заявките и тематичната организация на изложбата. Той

предлага обекти, теми и автори за кон-трактиции според създадените условия за това.

8. ЖУРИРАНЕ. НАГРАДИ

Наградите на изложбата се определят от жури, определено със заповеди на Председателите на САБ и СБХ. Броят и Видът на наградите се определя според осигурения награден фонд и желанията на организаторите. Всички участници в изложбата и лауреатите получават Възпоменателни грамоти и дипломи, както и парични или други премии според конкретните обстоятелства.

9. ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ НА ИЗЛОЖБАТА

Организационният комитет на изложбата се формира от представители на организаторите, съорганизаторите и на Столична община.

10. ЖУРИ НА ИЗЛОЖБАТА

Журието на изложбата се назначава със заповед, подписана от Председателите на САБ и СБХ. То включва представители на двата съюза – на творческите секции, изтъкнати специалисти, отговорни представители на Столична община.

11. КУРАТОРСКИ ЕКИП

Кураторски екип на изложбата ще бъде съставен със заповед, подписана от Председателите на САБ и СБХ, от специалисти на двата съюза.

РЕГЛАМЕНТ ЗА УЧАСТИЕ В МЕЖДУНАРОДЕН КОНКУРС ЗА ЕКСЛИБРИС „Е/А Book“ – Rousse 2006

1. Регионална библиотека „Любен Каравелов“ – Русе организира **МЕЖДУНАРОДЕН КОНКУРС ЗА ЕКСЛИБРИС – „Е/А Book“ – Rousse 2006 „индустриално наследство“**. Целта на организаторите е да отбележат това събитие чрез уникалността на екслибриса – знак за принадлежност, за връзка между книгата и нейния въображаем собственик, знак за отношение между писател, книга и читател.

2. В екслибриса трябва да присъст-

12. МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ

Първата национална изложба „Изкуства на обществения форум“ ще се проведе в гр. София, Централен дом на архитектурата, ул. Кракра № 11 в залите на I и II етаж и околното пространство.

13. КАЛЕНДАР НА ИЗЛОЖБАТА

Време на провеждане – 03-13.10.2006 г. Пресконференция – 02.10.2006 г. – 11.00 часа. Зала – 2-ри етаж.

Откриване – 03.10.2006 г. – 17.00 часа. Зала – 1-ви етаж, коктейл по случай откриването.

Закриване – 13.10.2006 г. – 17.00 часа. Зала – 1-ви етаж.

Награждаване и коктейл

14. СЪПЪТСТВАЩИ МЕРОПРИЯТИЯ

По време на изложбата се предвижда да бъдат организирани публикации, лекции, дискусии, гостувания на политици, кметове, общински съветници и гр.

15. СРОКОВЕ: – приемане на материалите: 25.09 – 01.10.2006 г. в СБХ.

Проектостатутът е съгласуван в делови порядък със САБ и СБХ.

Проектостатутът е изработен от: Д-р арх. Тодор Булев – зам.председател на УС на САБ

Арх. Васил Вълчев – председател на г-во „Синтез, интериор, дизайн, реставрация“. САБ – sab@bgnnet.bg; СБХ – info@sbhart.com

Ват загължително гумата „EX LIBRIS“ и „Е/А Book“ – Rousse 2006 „индустриално наследство“. Могат да бъдат включени допълнително и други знаци, букви, гуми и текстове, както и името на титулара. Максималният размер е 13/13 сантиметра.

3. Допускат се всички графични техники, които позволяват тиражиране (без ксерокс).

4. Художниците могат да участват с

максимум 3 графики.

5. По 4 копия трябва да бъдат изпратени, заедно с адрес и e-mail за обратна връзка най-късно до 31. 08. 2005, на адрес:

Регионална библиотека „Л.Каравелов“, гр. Русе; „Дондуков-Корсаков“ 1; „Методическа дейност и връзки с обществеността“; Иван Д. Иванов – Йоаний – консултант Графичен кабинет.

Изпратените творби стават собственост на Регионална библиотека „Любен Каравелов“ гр. Русе – Графичен кабинет и ще бъдат включени в Графичния кабинет на страницата на библиотека-та www.librousse.bg.

6. Ще бъдат раздадени следните награди:

– Голяма награда – 250 евро; – Награда на Rotary Club Русе – 100 евро; – Награда на Lions Club „Rousse“ District130 Bulgaria – 100 евро; – Спонсорски награди – 100 евро

НАЦИОНАЛЕН СИМПОЗИУМ ПО СКУЛПТУРА КУРОРТЕН КОМПЛЕКС АЛБЕНА 2006

Симпозиумът ще се проведе в рамките на 10 дни във времето от 5 – 15 юни 2006 г., с 10 участници – скулптори и пластичи от цялата страна. Целта на симпозиума е създаване на произведения на изящната скулптура, предназначени за екстериорните пространства на комплекса, в зависимост от визията и внушението им, същите ще бъдат аранжирани в различни паркове, крайбрежни или други, подходящи за тази цел пространства на територията на к.к. Албена. Скулптурите могат да бъдат изработени от метал, гърбо, керамика, стъкло или комбинация между тях или други трайни нетрадиционни материали. Изборът на участниците ще се извърши от селекционна комисия, съставена от представители на к.к. Албена и СБХ, на базата на представени идейни проекти.

Максималният размер на всяка една

Журито си запазва правото да не даде всички обявени награди, ако прецени за приемливо това си решение. Наградите ще са придружени и с почетни грамоти за трите раздела на печат и гр.

7. Наградите се определят от компетентно жури, на открито заседание – документирано от местни и национални медиуми. Селекционираният творби ще бъдат показани на изложба в Графичния кабинет на Регионална библиотека „Л. Каравелов“ през месец септември 2005 г.

Всеки селектиран участник получава и безплатен каталог.

8. За контакти и допълнителна информация:

E-mail: pr@librousse.bg, tel. 082 820 131, mob.tel. 0887 440192

9. Със заявката си за участие всеки художник се съгласява с този регламент и условията на конкурса.

от творбите във височина да не надвишава 200 см. Всяка творба трябва да бъде стабилна, здрава и добре обезопасена.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТРАНИТЕ – ОРГАНИЗАТОРИ НА К. К. АЛБЕНА:

1. Да осигури субсидирането на симпозиума в рамките на 40,000 лева, средствата да се разпределят както следва:

– по 2,500 лева на всеки участник или 25,000 за 10 участника.

– 10,000 лева, включващи трайни материали за изпълнение на скулптурите и транспортни разходи.

– 5,000 лева изхранване и ношувки на авторите, по време на симпозиума.

2. Да осигури подходящо място за работа на 10-те участници, захранване с ток, кабели, разклонители и други, необходими за тази цел материали.

3. Да осигури свое техническо лице за организацията на симпозиума.

4. Да подготви терена, според нуждите на съответния проект.

5. Да определи своите представители в селекционната и приемателна комисия.

6. Да сключи договор с всеки от авторите за изпълнение на творбите в материал.

НА СБХ

1. Да обяви в своя месечен бюлетин статута и условията за участие в симпозиума.

2. Да създаде организация по приемане на заявките за участие и предложените идейни проекти и други необходими организационни моменти.

3. Да ангажира за участие както изявници, така и по-млади български творци.

4. Да пропагандира в централните национални медиуми целите и резултатите от симпозиума.

5. Да определи своите представители в селекционната и приемателната комисия.

ОПЕРАТИВЕН ПЛАН НА СИМПОЗИУМА

1. До 30.04.2006 СБХ обявява в своя месечен бюлетин условията и срока на симпозиума.

2. До 4.05.2006 Всеки желаещ прави заявка в СБХ за участие в симпозиума.

3. За всички, заявили участие се осигурява присъствие и оглед на пространствата на к.к. Албена, в рамките на 7 и 8 май 2006 г.

4. Срок за представяне на идейните проекти – 18 май 2006 г. в СБХ.

5. Разглеждане и одобрение на проектите от селекционната комисия – 19 май 2006 г. в к.к. Албена.

6. 26 май 2006, подписване индивидуални договори с всеки един от одобрените участници в СБХ.

7. Провеждане на симпозиума 5 – 15 юни 2006 на територията на к.к. Албена.

8. Всеки автор, съгласно подписания договор за изпълнение с к.к. Албена, получава аванс от сумата в деня на открива-

не на симпозиума. Останалата сума се получава след крайния срок за изпълнение и доизпълнение на творбите, съгласно подписан приемно-предавателен протокол.

9. 16 юни 2006 г. монтаж на готовите произведения на определените места, организиране на хепънинг и закриване на симпозиума.

10. 5 юли 2006, краен срок за доизпълнение на проектите, изискващи гоработване.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧЕСТНИЦИТЕ, ЗАЛОЖЕНИ В ИНДИВИДУАЛНИТЕ ИМ ДОГОВОРИ

1. Да изпълнят отговорно, високо професионално и творчески проектите в мащаб 1/1.

2. Да носят със себе си свои ръчни, електрически и други инструменти, необходими за тяхната работа, при изпълнение на творбите им в материал.

3. Да подпишат с к.к. Албена индивидуални договори за изпълнение и да спазват техните клаузи.

АВТОРСКИ ПРАВА

1. Авторските права са на автора, а собствеността на създадената творба е на к.к. Албена.

2. В случай на повреда, причинени на творбата по време на симпозиума и след закриването му, участникът изрично се отказва от всякакви претенции или искове към организатора.

ОБЩИ РАПОРЕДБИ

1. Всички възникнали проблеми се решават по взаимно съгласие между страните или съгласно закона ЗЗД.

2. Ръководството на к.к. Албена и СБХ си запазват правото на продължение на съвместното сътрудничество, на поддържане на постоянни делови и практически срещи, целящи удовлетворяване конкретните нужди на комплекса както и използване на компетентното партньорство от страна на СБХ, което включва гостуване на изложби в комплекса и други взаимноползни мероприятия.

„ИЗКУСТВО НА БЪЛГАРСКАТА КНИГА“ – НАЦИОНАЛНА ИЗЛОЖБА

Организатори:

Съюз на българските художници; Национален център за книгата; Народна библиотека „Св. Кирил и Методий“; Национална Художествена академия; Съюз на печатарската индустрия в България; Асоциация „Българска книга“; Асоциация на издателите в България

Цели:

Настоящата изложба възстановява 30 годишната традиция на най-старото и най-авторитетно изложение в България в областта на книгата, илюстрацията и печатните издания.

Националната изложба „Изкуство на българската книга“ цели:

– Да представи панорама на най-гобите постижения в областта на изкуството на книгата;

– Да налага и поддържа високи професионални критерии при създаването и оценяването на изкуството на книгата;

Условия за участие:

Изложбата се провежда периодично на всеки 2 години

Поради дългото прекъсване на изложбата, в първото възстановено издание могат да бъдат представени произведения, създадени в периода 1992 – 2006;

Изложбата е отворена за всички български автори, работещи в областта на изкуството на книгата без ограничения за това, дали представените проекти са реализирани или не. Допуска се участие в повече от един раздел.

Произведенията се предават без паспарту и рамки и допълнително се подготвят в подходящ експозиционен вид от техните автори след приключването на селекционното жури.

Раздели:

1. Графичен дизайн на книги – до 20 произведения;
2. Графичен дизайн на периодични из-

дания – до 20 произведения;

3. Графичен дизайн и илюстрация на дидактични издания (учебници и учебни помагала) – до 20 произведения

Поради спецификата на този тип издания, изискваш в повечето случаи работа на екип, те ще бъдат разглеждани като цялостен продукт и ще са обект на комплексно оценяване;

4. Илюстрация (всички видове: научна или художествена) – до 30 произведения;

5. Шрифт – проекти за художествени и наборни шрифтове; части на литературни текстове; типографски композиции, създадени като самостоятелни художествени произведения – до 10 произведения (при приблизителен формат за таблата около 70 x 100 см);

6. Свободни произведения (графики или рисунки), инспирирани от конкретни литературни текстове, в това число и EX LIBRIS (при спазване на специфичните технически изисквания на този вид малка графична форма, свързана с книгата) – до 20 произведения.

Награди:

Голяма награда

За високи постижения в изкуството на българската книга – „Борис Ангелушев“ – 2000 лв. Носителят на Ангелушевата награда представя самостоятелна изложба в рамките на следващата национална изложба.

Специални награди:

– Специална награда за полиграфическо майсторство;

– Специална награда за издателска политика в областта на изкуството на книгата

Награди по раздели:

Раздел 1. „Графичен дизайн на книги“

I награда „Иван Къосев“ – 1000 лв.

II награда – 600 лв.

III награда – 400 лв.

Грамота
Раздел 2. „Графичен дизайн на периодични издания“

I награда – 1000 лв.

II награда – 600 лв.

III награда – 400 лв.

Грамота

Раздел 3. „Графичен дизайн и илюстрация на дидактични издания“

I награда – 1000 лв.

II награда – 600 лв.

III награда – 400 лв.

Грамота

Раздел 4. „Илюстрация“

I награда

„Александър Денков“ – 1000 лв.

II награда – 600 лв.

III награда – 400 лв.

Грамота

Раздел 5. „Шрифт“

I награда

„Проф. Васил Йончев“ – 1000 лв.

II награда – 600 лв.

III награда – 400 лв.

Грамота

Раздел 6. Свободни произведения по литературни текстове

„EX LIBRIS“

I награда „Христо Нейков“ – 1000 лв.

II награда – 600 лв.

III награда – 400 лв.

Грамота

Жури:

Комисия – жури от доказани професионалисти и представители на съорганизаторите определя състава на колекцията и наградите на изложбата.

Срокове – етапи на реализация:

– Приемане на произведенията – 01.

Юни (четвъртък), 2006, СБХ;

– Жури – 05-06 Юни (понеделник, вторник) 2006

Ръководството на секция „Скулптура“ подготвя електронна страница на секцията. В нея ще бъдат включени всички членове на секцията, които желаят да предоставят необходимите за тази цел материали:

1. Кратки биографични данни на български език и превод на английски език

Образец: име, презиме, фамилия, псевдоним (ако има такъв); дата и място на раждане; образование – (наименование на ВУЗ, специалност), творчески изяви – изложби, симпозиуми, награди, представени по избор на автора в рамките на 6 точки или 6 машинописни реда; адрес за контакти, телефон, електронен адрес

2. Лична снимка

3. Снимки на произведения – 2 бр.

Цялата информация, както и фотосите могат да бъдат на електронен носител – CD. Всички скулптори, които са представяли в секцията материали за каталог, могат да си ги вземат или да ги използват за сайта.

На 21.03.2006 г. Венера Константинова направи дарение на библиотеката на Художествената академия в София от 237 книги на Атанас Шаренков, свързани с технологията и материалите за различни техники в изобразителното изкуство. Най-ценното в дарението са единствените в България ксерокопия от оригиналите в европейските библиотеки на старинни трактати за различните изкуства, които са публикувани в монументалния му труд „Старинни трактати по технология и техника на живописата“, издаден досега в 2 тома, като за последните 3 и 4 се търсят спонсори.

Найден Петков

НЕПОЗНАТИ ТВОРБИ

По повод изложбата
ВИПУСК 1950 - 50 ГОДИНИ ОТ ЗАВЪРШВАНЕТО
04 - 14 април 2006, Зала „Райко Алексиев“

1950 година. Горещо лято в София. Цяла група млади ентузиастични кръжи около Академията с папки в ръка. Най-важният документ във всяка папка беше една бележка от кварталния, че притежателят е благонадежен, от добър работническо-селски произход, член на ДСНМ и може да учи във висше учебно заведение. Всеки притежател на тази индугенция е готов да завладее Върховете на изобразителното изкуство и така да допринесе за издигането на нивото на социалистическата култура.

По това време Академията грееше от светила като Борис Митов, Николай Райнов, Дечко Узунов, Иван Ненов, Илия Петров, Илия Бешков, Любомир Далчев, Марко Марков, Иван Фунев, Иван Пенков и Ненко Балкански. Сред тях вече се бяха излюпили протежета с партийни билети, които така и не успяха да светнат.

Най-голямата гордост на випуск 1950-та беше тази, че стана Първият Републикански випуск – гаранция за самочувствие и предимство, че сме безлязани да засенчим Праксител, Поликлет, Фидий, Микеланджело, Леонардо, Рембранд и др. Като прибавим към тях качествата и бележката от кварталния тенекиджия успехът ни става абсолютен.

Кои бяха неписаните правила за постигането на успеха?

Първото, което трябваше да се знае от всеки, е да бъде обезателно в първите редици на всички открити партийни събрания. Да бъде с грейна-

ла, благодарна усмивка. Да бъде със зачервени глани от ръкопляскане. Да е с прегракнал глас от викане КПСС-БКП, КПСС-БКП, КПСС-БКП, Сталин, Сталин, Червенков, Червенков, Червенков и така до прегракване.

Така трябваше да се научим да не гледаме с очите си, а с очите на Партията и Вождя.

Другото, което трябваше да се знае, беше да сме убедени, че няма изкуство за изкуството. Както държавата, така и изкуството трябва да служат на Партията.

Бяхме свидетели, когато проф. Николай Райнов влезна в Салона, застана до вратата и каза: „Колеги, съжалявам, но повече не мога да ви бъда преподавател. КНИК не одобрява моята „История на изкуството“ и иска да премахна текста „Изкуството е вечната борба между духа и веществото, борба, в която духът се стреми да подчини веществото.“ Аз не се отказвам от убежденията си и това е причина да ви напусна“. Така това национално светило престана да свети в Академията и България. Бяхме свидетели на жестокото линчуване на Александър Жендов от Вълко Червенков в статията му „За и против Партията в изобразителното изкуство“.

Веднъж в час по живопис Петър Стайков с тих фалцет запя в оригинал на английски популярната песен на Пол Робсън „Там, где реката...“. Беше тихичко, но великолепно изпълнение. Петър имаше разкошен глас и за-

едно с Гонгалов пееха в академичния хор. Веднага в следващия сеанс Стайков бе извикан при ректора Крум Кюлявков да дава обяснение, защо разпространява упадъчна западна музика и трови душите на колегите си. Бил е на косъм от изключване. Наложило се на очна ставка с доносника да каже коя е песента, която е пъл предния сеанс. Още при първите тактове доносникът казал „Да, тази беше“. Станало ясно, че в песента става дума за тежкото и непоносимо робство на негърското население в Америка. Накрая Стайков се разминал само с едно мърене и да обещал, че повече няма да пее за да не гразни доносника, защото той бил добър, честен и предан другар на Партията.

Случайно от някъде долетя по-вестта на Иля Еренбург „Аттепел“. Бях поразен от смелостта на Еренбург. Тази повест остана паметна за мен и жалон в творческото ми развитие.

През цялото време, когато си пляскахме с ръчички и викахме „Ура“ под червените знамена ние тайно се повдигнахме на пръсти, за да видим какво става зад Желязната завеса. А те, западниците, си работят както си знаят и си приказват каквото си искат, пият си питието и не им пука за нашия социалистически реализъм.

Такова беше времето на нашето създаване и прохождение. Въпреки това от випуска ни се реализираха творци като Димитър Бойков, Христо Стефанов, Симеон Венков и всеки от нас, кой повече, кой по-малко, даде своята дан за изграждането на изобразителното ни изкуство през тези 50 години.

Като жив свидетел на случилото се през изтеклите 80 години от живота ми правя равностметка за всички случило се с мен и целия народ.

Тъжно бе да гледам, как от укрепнала, възродена и силна България със стабилен, златен лев, се превърна в разрушена страна от фанатизирани, неграмотни комунисти. Успяха с празни глави и въоръжени ръце да унищожат най-твърдата крепост на страната ни – селското стопанство, и да прогонят трудолюбивите стопани от нивите им. Тези ниви, с които изхранваха цяла България и Европа. Принудиха ги да скитат немилни-недраги по градските улици за парче хляб. Тази жестока рана остана отворена и сама няма да се затвори.

Въпросът е, оценяваме ли ние творците истинските проблеми на разпадащата се материална и духовна същност на нацията ни. Възхищавате се на Пикасо за „Герника“, на Цаткин за „Разрушеният град“. Гледаме с безразлично тъпоумие паметниците, възхваляващи комунистическия узурпатор и го обявяваме за освободител. Издигнахме ли паметници на жертвите от комунизма? Не. Защо? Гледаме и слушаем блудкавите шоу програми и сериали, окупирани екрана и чакаме Европа да ни нахрани. Гледаме тлъстите усмивки на доволни мафиоти, как ни баламосват, че живеем доволни и щастливи.

Неизвървяният погрешен път си остава неизвървян и е непреодолима пропаст, която не може да се прескочи с овчарска тояга.

Кой кого води днес? Слепецът творец или творецът слепец.

Петър КРУМОВСКИ-ЧЕРНИЯ

Уважаеми колеги,

През месец юли ще се проведе годишната изложба на **секция „13“** в галерия „Райко Алексиев“. Приемането на творбите е на 14 юли. Ще се радваме на интерес и широко участие.

Район „Изгрев“ – Столична община, съвместно със СБХ организира от 11 до 31

СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ ХУДОЖНИЦИ – ИЗЛОЖБЕН ПЛАН месец май 2006 година

Изложба **секция „Графика и илюстрация“**
ул. „Шипка“ 6, 18 часа, 5.V.-24.V., II етаж

Изложба **Ирина Угринова, Милан Ангреев** – „Митологични и обектни“
ул. „Шипка“ 6, 18 ч., 10.V.-24.V., IV етаж

Изложба – „**QUOVO**“ – Гьоте институт
ул. „Шипка“ 6, 18 часа, 16.V.-4.VI., I етаж

ГАЛЕРИЯ „РАЙКО АЛЕКСИЕВ“ – УЛ. „РАКОВСКИ“ 125

Юбилейна изложба – живопис **Мария Столарова** – откриване 4 май, 18 часа

Изложба – „**Творби на ученици от Англо – американско училище**“, откриване – 18 май, 18.30 часа

Изложба – **Павел Коичев** – „Високомерна разходка“, откриване – 30 май, 18 часа

От 1 до 14 март на „Шипка“ 6 се състоя изложба на **проф. Евтим Томов**, представяща графика и рисунки.

От 9 до 25 март на III етаж на „Шипка“ 6 бе показана изложба, посветена на проблемите на **реставрацията**. Изложбата бе организирана от секция „Реставрация“ към СБХ.

От 23 март до 14 април на „Шипка“ 6

май в Арт център „Алтера“, бул. „Драган Цанков“ № 36 **Егинагесета традиционна изложба на художниците**, живеещи и работещи на територията на район „Изгрев“ с мото „Софийски сезони“. Изложбата има нов статут „За наградата на кмета“.

За повече сведения се обръщайте на тел. 970 10 10; 970 10 63.

Изложба – **Райнер Шайнхарт**
ул. „Шипка“ 6, 18 ч., 19.V.-9.VI., III етаж

Изложба **Васил Василев „Нереални светове“** – колажи, пластични форми, апликаци
ул. „Шипка“ 6, 18 часа, 26.V.-14.VI.

Изложба-секция „Скулптура“
„Познание, обект, пространство“
ул. „Шипка“ 6, 18 часа, 31.V.-14.VI., II ет.

Евтим Томов „Пред риболов“

гостува изложбата „**150 години фотография в Испания**“. Нейното показване стана възможно със съдействието на Испанското посолство в България.

На 18 април новата Галерия-книжарница на София-прес бе открита с изложба от

Картала Рока – „Госпожици на разходка“. От изложбата „150 год. фотография в Испания“

непоказвани творби на големия български художник **проф. Найген Петков**.

От 2.02 до 22.02.06 **Десислава Денева** изложи свои творби – живопис – в Дом Витгенщайн във Виена.

На 7 март **Николай Янакиев** откри изложба под надслов **13 X 1 = 13**. В тринадесет платна с размери 100 X 100 см. в галерия „Арте“ на ул. „Раковски“ 183 А, художникът представи един и същ сюжет – Жената.

От 8 до 28 март в градската художествена галерия на Варна се състоя пролет-

на изложба – **живопис, скулптура и графика**, организирана от представителството на СБХ в града.

На 14 март в галерия „Сердика“, Варшава се откри изложба-живопис на **Димитър Лалев**. Художникът завършва стенопис в НХА в София при проф. Гановски през 1981 г., работи живопис и илюстрация. Има около 30 самостоятелни изложби между които в галерия „Шипка“ 6, София, галерия „Sweet Waters“, Лондон, галерия „Кавалет“, Варна, галерия „Възраждане“, Пловдив, галерия „Солерс“, София.

От 22 март до 1 април 2006 г. галерия

Николай Янакиев „Жената“

„Икар“ представи изложба – живопис на **Симеон Панайотов**.

Доичин Русев от секция „Живопис“ откри изложба под надслов **„ШУМ“** в галерия „Арт Алея“ на 22 март.

От 23.03 до 23.04.06 в Българския културен институт в Будапешта бе показана групова изложба на плевенските художници **Иван Велчев, Хинко Хинков** – живопис, **Пламен Пенев** – графика, **Убавка Тончева и Константин Симеонов** – скулптура.

На 27 март **Илиян Савков** откри своя изложба **„Карикатура“** в градската галерия на Осиек, Хърватска. Изложбата ще продължи до края на април.

„Усещане за пролет“ бе надслова на 17-та самостоятелна изложба на **Маргарита Денева**, която тя откри в PS-арт галерия във Варна на 29 март.

На 29.03. в ремонтiranата зала „Джамията“ в гр. Дупница беше представена изложбата **„Извън рамката“** с обекти, ин-

сталации, живопис, колажи, асамблажи от **Ангел Илчев, Асен Евтимов, Андрей Севдин, Георги Георгиев, Ивайло Попов, Мария Евтимова, Цветанка Христова**

От 1 до 30 април **Георги Вегрогенски-Мортус** показа шеста самостоятелна карикатурна изложба в художествената галерия „Кирил Петров“ в Монтана.

Под надслов „Странствания“ на 3 април **Николай Бузов** откри изложба – живопис в изложбената зала на СБХ Русе.

Изложба **„Рисунка и графика“** от творби на **проф. Румен Скорчев** бе показана в изложбената зала АВК „Данолови къщи“, община Севлиево от 10 април до 4 май.

На 12 април в художествена галерия „Жорж Папазов“ – Ямбол бе открита „Изложба-гарение“ на **проф. Петър Чуховски**.

Реставрирана картина на Мърквичка от изложбата на секция „Реставрация“

Април 1876 – Април 2006

ЗОГРАФСКОТО ТРЕВНЕНСКО ВЪСТАНИЕ ПРЕЗ 1876 ГОД.

Спомените на Цаню Захариев („Записки на Цаню Захариев по Тревненското въстание“, 1932 г.) са записани от шерката му Г-жа М. Д. Илиичева. В записките се изнасят факти от живота на Васил Левски в Добружанското село Еникьой, идването на апостола в Трявна и патриотическите му дела.

Втората част от спомените описват участието на Ц. Захариев в подготовката и обявяването на Тревненското въстание в 1876 г. То се вдига на 5 май и града стои свободен 3-4 дни. За военни ръководители на тревненската чета били отредени: **Ловчанската – Тодор Курков и Шинкалията Христо Патрев, а гушата и организатора на въстанието е бил Цаню Захариев. Въстаниците са другари на Захариева не само идеини, но и по занятие. От списъка на четниците личат: Симеон Цонев – зограф, Васил Михалев – зограф, братът на Ц. Захариев – зограф, Петър Генчев – (убит) – зограф, Георги Калчев – зограф (лежал в затвор във Видин); Георги на Цаня Генкова и синът му Стефан – зографи (и двамата били в затвора). Други от четниците са били близки съседи на Ц. Захариев; Такива са: Михал х. Икономов, Ц. Шишков, Петър Балабана ...**

Въстанието в Трявна било потушено от Фазъл паша, който на 11 май ст. ст. идва със намерение да накаже града заради това, че е изгонил турската полиция, забито е знамето, и тревненската чета е водила сражение със турската войска при с. „Новата махла“, Габровско.

Въ 1866 год. се запознахъ съ Василя Левски. Ето какъ стана нашето запознаване: Работехме иконопоситство въ Тулчанско село Еникьово. Влезохъ въ църква и чакахъ, докато пустне. Василь Левски псалтваше, но азъ не го познавахъ още що за човекъ е; но като чухъ, когато идеше „Спаси Господи“ га каза: „Победи благочестивимъ българе“ и го проумехъ. Като излезохме вънъ, свещеникътъ ни покани га отидемъ у дома му на гости и попехме разни песни. Василь пе повече народни песни. Като си излязохме отъ попа, отидохме въ училището, оттамъ отидохме въ кръчмата на Василь Карловеца. Този кръчмаръ ме повика настрана и ми каза: „Туй момче (за Василь Левски) иска га поприказва съ тебе насаме“. Азъ се съгласихъ и той го проводи при мене. Отидохме загъ кръчмата само двама и ми каза: „Азъ те удобрявамъ за веренъ човекъ, ще ти кажа една тайна“. Казахъ му: „добре“. Тогава той ми каза: „Азъ дойдохъ отъ Влашко с още двама другари, носехме картини, които съ запретени въ Турско. Подарихме на Димитраки – бея на сина му отъ тези картини. Той ги покачи на стената. Като ги видехъ баща му, попита гъ, откъде ги е взелъ. Той му разправи. Взема ги тогасъ Димитраки беи и ги занася на пашата. Узнаватъ откъде съ тия картини и изловили двамата ми другари и ги запитатъ, а азъ се скрихъ. Ако сега въ града, и мене ще уловятъ, ами можешъ ли га ми намеришъ некое село га се условия за гаскаль, га се махна отъ града?“ Азъ му обещахъ, че ще мога, защото въ селото, гдето работехъ, немаха гаскаль и се надевахъ, че ще ме послушатъ настоятелите. Казахъ му въ кой денъ ще дойда въ града га си прибера иконите и ще му съобща, какво ми съ казали настоятелите.

Като го похвалихъ на настоятелите, те се съгласиха га имъ го говега.

Въ уречения денъ отидохъ въ Тулча съ една каруца, изпитахъ кафенето на Ангела Бояжията, поразгледахъ наоколо, видехъ го до вратата до единъ прозорець. Като ме виде, влезе въ една стая, повика ме съ глава и азъ отидохъ при него. Разправихъ му, какво съмъ извършилъ за него и му казахъ га се приготви. И туй стана. *Седна той въ талигата между иконите, които го скриха, защото беха големи, и туй минахме презъ града безъ га ни забележа никои.* Взехъ го га живее при мене, като се услови съ настоятелите.

Живяхме наедно три месеца, въ една стая и на единъ креватъ спяхме. Въ това време изработихме плана на въстанието; планъ, който га не може га се развали, макаръ и га умрем. Зарекохме се га не пиемъ ни ракия, ни вино, догдето си постигнемъ целта. Когато се запознахъ съ Василя Левски и си дадохме дума заедно га работимъ. Доиде есень, зимата наближи и ний требваше га си дойдемъ въ Тревна. Остана за напролетъ пакъ га прогължимъ започнатото, като се съгласи га ми дойде на гости въ Тревна. И туй се разделихме.

Въ края на Марта получихъ отъ него писмо, че скоро ще ми дойде на гости. Туй наредихме га се почне делото въ Тревна, защото сме близо до балкана и населението повечето българско и иде на центъръ за Тракия и България, та ще може га се работи отъ две страни по-лесно. И туй, тогава се избра Тревна за центъръ.

Когато бехме заедно съ него въ с. Еникьово, малко остана га ни откриятъ какви сме, споредъ неговата буйность. Имаше тамъ единъ старъ човекъ на име дедо Георги (гръкъ). Когато бегали въ Русия, останалъ сираче и русите го изучили въ училище много добре. Като порастналъ, оженилъ се за българка и станалъ отъ гръкъ на руснакъ, после – българинъ. Но вълкътъ си менява козината, но не и табихетя си. Единъ денъ влязоха въ разговоръ за народностите. Дедо Георги хвалеше гърците и русите, а Василь хвали българите. Запита го дедо Георги: „Ами ти откъде знаешъ, че си българинъ? Може баща ти га не е билъ българинъ“. Той му отговори: „Знамъ, че съмъ чистъ българинъ, защото сърцето ми тупка, като помена българско име и съвестта ми казва: Умри за българина!“ Лукавиятъ гръкъ, като виде, че Левски се разпали, още по-силно го разгразни, щото най-последно Левски каза: „Ако съмъ живъ до некога, двора ми ще бъде посланъ съ гръцки глави“.

Като виждаше В. Левски постоянството ми и че му бехъ полезенъ въ много случаи, каза ми веднъжъ: „Ще ти се запише името съ златни букви въ българската история, която се отваря за по-личните дейци за българското освобождение“. Азъ му отговорихъ, че не искамъ това още, защото немога работи дълго време, като му казахъ, че които съ запознати съ Букурешкия комитетъ всички съ погодзени отъ турското правителство и като че има шпиони и подкупници отъ същите членове га предаватъ тайните, защото всичко, каквото се върши тамъ, го знае турското правителство. Азъ не желая слава, но искамъ свобода. Догдето сте вие съ мене, немамъ нужда га ме познава Букурешкия комитетъ. И туй си следвахме га работимъ, до гдето го предадоха наши съши българи на турците га го обесиха въ София.

Със съкращения – Александър СТЕФАНОВ

КУЧКА

Зала „Райко Алексиев“, февруари 2006 година

„Кучка“ не е грубиянско обръщение на невъзпитан човек към половинката му. Нито име на ъндърграунд филм. За това предизвикателно заглавие, колкото и невероятно да звучи, се крие изложба. Представена е в галерия „Райко Алексиев“ и е кураторски проект на художника Любен Костов.

Всъщност това е втората изложба от една поредица „за нашето съвремие и ежедневието“. Предишната, наречена „Куче“, беше миналата година в „Арт аля“. В сегашното издание участват 20 автори – повечето от тях изпяващи се в областта на неконвенционалните форми.

Няколко пъти ходих да гледам изложбата след откриването ѝ. Първият път тя ми се стори доста бледа. Разбира се, веднага ми направиха впечатление няколко ярки творби. Между тях фотоколажът на Любен Костов, внушаващ идеята, че кучето (или кучката) е неразделна част от нашия свят. Нещо повече – то ни наблюдава, преценява и дори доминира над човешкия рог. Другите запомнящи се бяха живописните работи на Елена Панайотова – два портрета на вече много известната дакелка Нефертити и проличния текст, съпътстващ изображението. Както и експресивният фотоколаж на Моника Попова.

При второто ми посещение в „Райко Алексиев“ „видях“ и други интересни представяния – на Мариана Георгиева, Светлана Тодорова, Панайот Панайотов, Ани Подекова и Деян Стефанов. Всеки от тях по свой начин си представя живота на кучката или живота с

нея – забавен, поучителен, любопитен и вълнуващ или мрачен, изпълнен с трудности – също като човешкия. Авторите постигат тези усещания с различни пластически средства – експресивна рисунка, подчертана монументалност, ярък колорит или деликатно загатнати форми.

Трябва да отбележа и още една работа. „Кабината“ от полиетилен на Петер Цанев. С помощта на тази мултимедийна инсталация сякаш проникваме във вътрешния свят на кучката, разбираме нейната гледна точка към случващото се около нас.

При всичките си посещения в галерията винаги си задавах един и същи въпрос. Какво липсва на тази изложба?

За да изглежда тя като нещо цяло, а не като сбор от случайни работи. Като събитие, което предизвиква мислите и чувствата на публиката и я кара да търси отговорите и когато отдавна е напуснала изложбената зала, а не като чуждене какъв е смисъла на показването ѝ.

Струва ми се, че на този замисъл му липсва обоснована концепция, някакъв смислов център, който да помогне на художника, а и на зрителя да се ориентира, да му подскаже посоката или категорично да му посочи идеята на изложбата. Че такава съществува, изобщо не се съмнявам.

Ако я дешифрирам правилно, тя звучи горе-долу така. Кучката (или обшо казано – животното) е част от света на човека. То е озлегален образ на своя стопанин. В зависимост от това, дали той обича животните и се

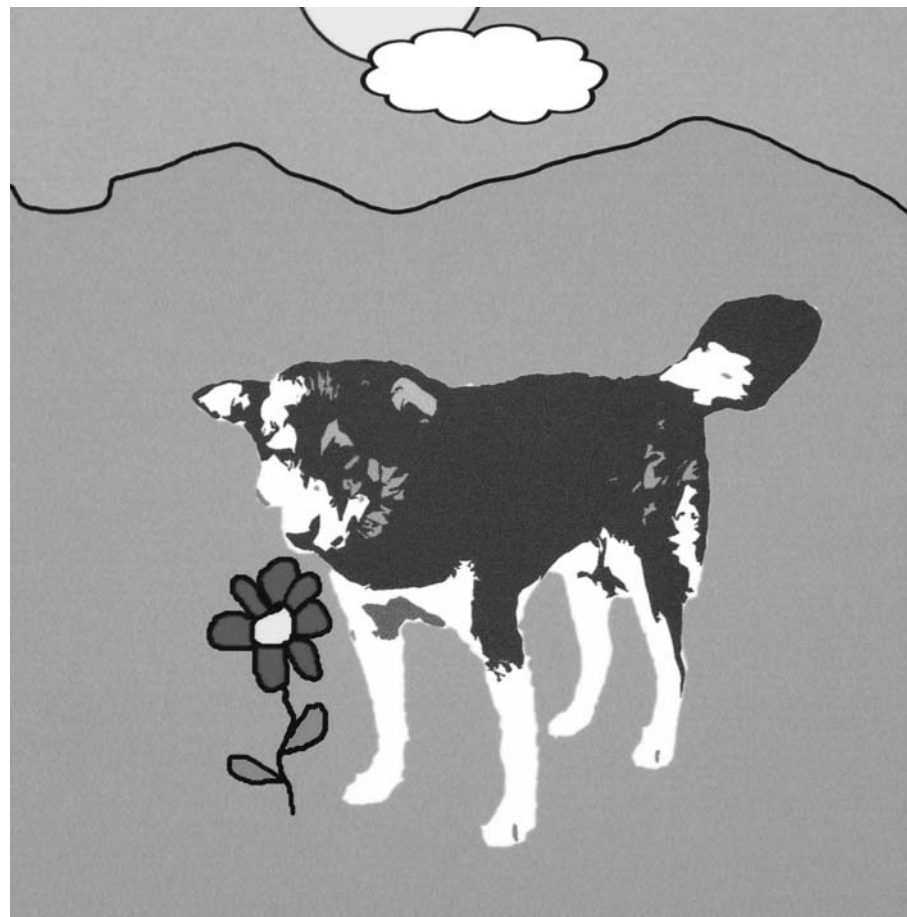
грижи за тях, отношението към „образа“ е позитивно, в противен случай – безразличието и дори омразата превръщат дори и най-безобидното същество в чудовище.

Ако влезнем в кожата на героя на изложбата ще се окаже, че и ние като него копнеем за любов, за приятелство, за забава и игри, за пространство, намиращо се далеч отвъд нашата „ко-

либа“. Че можем да сме верни на нашите любимци, както са ни верни те. С две гуми – че трябва да се превърнем в д-р Дулитъл и да се научим да разбираме езика на различните от нас.

Това, според мен е посланието на тази изложба. В последна сметка, оказва се, че ние имаме повече нужда от кучетата, отколкото те от нас.

Румяна КОНСТАНТИНОВА

Шон Кавана

ПРОБУЖДАНЕ

Румен Скорчев в галерия „Българи“, март-април 2006 година

Галерия „Българи“ е избрала за по-редната си изложба 40 графики на Румен Скорчев от 70-те години на миналия век. В случая надали изборът на график и подборът е само във връзка с целите, които преследва галерията да покаже големите имена на българското изкуство, които след младежката изложба (1961 г.) бързо се превърнаха в живи класици. Самият Румен Скорчев се появява на художествената сцена не със своите връстници. Редица житейски причини обуславят неговото задържане и го извърлят на сиената, когато там вече са се изявили добри, много силни и амбициозни художници и графици. И въпреки това една негова графика, и то от най-ранните – „Разсъмване“ (1970 г.) става симптоматична за графичното изкуство в началото на 70-те години. Тя представлява един мощен по своя обем и силует петел, който поражда го ден гнешен асоциация сред колегите и критиците на изкуството с „пробуждането“.

Пробуждане от какво? Възможно е това да означава откъсване от декоративно-графичните принципи, дълго владеещи българската гравюра на гърво, на която се опираха едни от най-добрите майстори у нас като Васил Захариев, Пенчо Георгиев, Димитър Драганов, Георги Герасимов, Веселин Стайков, Преслав Кършовски, Наум Хаджимладенов, Зафир Йончев, Златка Дъбова и др. Част от тях използваша като стилистика и композиционни похвати постиженията на сецесиона и експресионизма.

Пробуждане от какво? Неговият

„Петел“ носеше усложнен асоциативно-метафоричен изказ, включваше разновременни и разнопространствени сюжети и събития, предлагаше многопластов прочит и завигна технологична култура. Той се превърна в емблема на „пробуждането“ на цяло поколение български графици, които се вписаха бързо в силната конкурентна международна среда, сред които Румен Скорчев бе лидер, получил още през 1970 г. златния медал във Флоренция на Второто международно биенале на графиката. Но тук трябва да подчертаем и още нещо. Макар и появил се по-късно той, заедно с редица други графици, между които Любен Диманов, Петър Чуклев, Михаил Петков успяха да създадат усещането за различност при интерпретирането на повтарящата се тематичност. За тях, и особено за Р. Скорчев, умението да не се поддават на функционализма и робуването на модерността ги предпази от скепсиса и шаблона на Държавната комисия, тогава заместваща Вкусовите правила на пазара. За Румен Скорчев бе характерно и още нещо. Той увличаше останалите с амбицията си да пробва почти всички разновидности на гравюрата, които както бе отбелязано още тогава, му се отгаваша със завигна артистична лекота. Въпреки това любима негова техника остана офорта и сухата игла. И показаните в изложбата гравюри – офорти в комбинация с акватинта и мецотинто, както и колографията, разкриват най-първо белезите на неговия стил.

В гравюрите на Румен Скорчев композициите са пространствено наситени с мрак и светлина, с борбата на доброто и злото, видяни в този вид някъде в ранното детство и по-късно превърнали се в своеобразна метафора на граматичните събития, белязали началото на жизнения му път. Не случайно извисяващите се структурни построения в графиките му наподобяват пропагандия в бездната или извисяване към съвършенството. На места тези композиции напомнят полета на стреловидните арки в „плам-

тящата“ готика.

Една от тях, „Светлина“ (в чест на Коперник – офорт с акватинта) от 1971 г. (включена в изложбата) показва умението му чрез контраста на плътното наситеното петно, асоциираше се със средновековието и заемашо две трети от гравюрата да внуши още по-силно светлинния пробив, символизиращ откритието на учения. В тази гравюра се проявява и неговата специфична нова изразност – умението му да борави с егрите планове, без да пренебрегва детайла, към който той е силно привързан. При Р. Скорчев привързаността към разработване на детайла се дължи не само на факта, че така той дава фантазия на своята виртуозна рисунка, но и на това, че детайлът конкретизира посланието на метафората, заложен в конкретния сюжет. И още нещо – тази гравюра разкрива поетичната гоушевост на художника, без които той не би могъл с такава ужасяваща премереност да използва цвета. Неговата характерна дискретна тонална гама не е случайна. Тя не отвлеча детайлния прочит, чрез който графикът разчита да привлече вниманието на зрителя. Затова една от най-характерните черти в графиката на Румен Скорчев през седемдесетте години на XX век е усещането за камерност, за уют и това е тази различност, тази поетичност, с която Румен Скорчев се наложи у нас и завладя световните форуми.

Точно този свят и това ярко начало на най-изявения и международно наложил се български график Румен Скорчев бе показано в графиките на Галерия „Българи“.

Проф. Аксиния ДЖУРОВА

Румен Скорчев „Разсъмване“

In memoriam

БЕНЬО ХРИСТОВ БЕНЕВ
(1932-2006)

САВА ПЪРВАНОВ САВОВ
(1946-2006)

ГЕОРГИ БОГОСЛОВОВ
(1931-2006)

ТОДОР МЛАДЕНОВ
(1927-2006)

СУН ХУАЙ КУЕЙ
(1937-2006)

ПЕТЪР РАШКОВ
(1936-2006)

ВЕНЦЕСЛАВ КОСТОВ
(1944-2006)

Поклон пред паметта им!